

TAG Uwch

1386/01

CYMRAEG AIL IAITH

CA6

DEFNYDDIO'R IAITH A BARDDONIAETH

P.M. DYDD LLUN, 18 Mehefin 2012

P.M. MONDAY, 18 June 2012

1³/₄ awr

1³/₄ hours

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Llyfryn ateb 8 tudalen.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Defnyddiwch inc neu feiro du.

Atebwch **bob** cwestiwn yn Adran A ac Adran B.

Dylech dreulio ³/₄ awr ar Adran A ac 1 awr ar Adran B.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Rhoddir nifer y marciau mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Ni chaniateir defnyddio copïau o'r farddoniaeth na geiriaduron.

ADDITIONAL MATERIALS

8 page answer book.

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

Use black ink or black ball-point pen.

*Answer **all** questions in Section A and Section B.*

You should spend ³/₄ hour on Section A and 1 hour on Section B.

INFORMATION FOR CANDIDATES

The number of marks allocated for each question or part-question is given in brackets.

*Copies of poetry and dictionaries are **not** permitted.*

ADRAN A

Defnyddio'r Iaith

1. (i) Lluniwch frawddegau (**un frawddeg yr un**) i ddangos yn eglur ystyr a defnydd y ffurfiau berfol canlynol. Dechreuwch bob brawddeg gyda'r ffurfiau canlynol: [18]
- (a) Gwela i
 - (b) Byddwn ni'n
 - (c) Doeddwn i ddim wedi gweld
 - (ch) Dylen nhw
 - (d) Cynhaliwyd
 - (dd) Darllenodd hi
- (ii) Lluniwch frawddegau (**un frawddeg yr un**) i ddangos yn eglur ystyr a defnydd y cymalau canlynol. Dechreuwch bob brawddeg gyda'r ffurfiau hyn: [12]
- (a) Os byddwch chi'n gallu
 - (b) Wedi iddo glywed y newyddion
 - (c) Dydw i ddim yn gwybod bod
 - (ch) Ydy e'n cofio mai
2. Cyfieithwch y brawddegau canlynol: [15]
- (i) She said she would go on her own. [3]
 - (ii) All the family has moved to the country. [3]
 - (iii) We sold the two tickets yesterday. [3]
 - (iv) He does not know how to answer the question. [3]
 - (v) Remember to phone tonight. [3]

ADRAN B

Barddoniaeth

3. Darllenwch yn ofalus y gerdd *Twyll* gan Myrddin ap Dafydd ac yna atebwch y cwestiynau sy'n dilyn:

Twyll

Darllen y silffoedd:

siwgr coch o Jamaica
 gwenith o La Plata
 afalau pîn o Malaysia
 datys o Arabia
 cnau o'r Himalaya
 coco o Ghana
 india corn o Guatemala,

- maen nhw'n ein bwydo ni.

Darllen y papurau newydd:

arian at anhrefn Rwanda
 at newyn yn Ethiopia
 at ddyfrio Botswana
 at ysgolion Bolifia
 at dlodion daeargryn yn India

- dan ni'n eu bwydo nhw.

Cil-dwrn ein cydymdeimlad,
 hatling ein help llaw
 at dractorau,
 at helynt yr holl dymhorau,
 ac at logau banc y ni a'r Ianc.

Darllen rhwng y silffoedd:

reis o grochanau gwag Cambodia,
 te gan noethion Sri Lanka,
 coffi o shantis Colombia,
 - maen nhw'n ein bwydo ni,
 dan ni'n eu bwyta nhw.

Myrddin ap Dafydd

Y Lolfa

Geirfa

twyll – *deceit*
 gwenith – *wheat*
 datys – *dates*
 india corn – *maize*
 anhrefn – *disorder*
 newyn – *famine*
 dyfrio – *to water*
 tlodion daeargryn – *the poor from the earthquake*
 dan = rydyn ni
 cil-dwrn – *small sum of money*
 cydymdeimlad – *sympathy*
 hatling – *small coin*
 helynt – *problem*
 llogau banc – *bank interest*
 Ianc = Americanwr
 crochanau – *cauldrons*
 noethion – *naked people*

- (a) Dadansoddwch gynnwys y gerdd *Twyll*. Gallwch sôn am y darlun sy'n cael ei ddisgrifio wrth i ni geisio helpu pobl y Trydydd Byd. [20]
- (b) Dadansoddwch arddull y gerdd *Twyll* ac esboniwch resymau'r bardd am ddefnyddio'r technegau hyn. [20]
- (c) Prif thema'r gerdd hon yw cyfrifoldeb yr unigolyn wrth geisio helpu pobl eraill. Manylwch ar y thema **cyfrifoldeb yr unigolyn** trwy gyfeirio at unrhyw lenyddiaeth a ddarllenwyd neu lunnyddiaeth a wlywyd gennych sy'n ymdrin â'r un thema. [35]